

వినాయక చవితి వ్రతం

వినాయక చవితి వ్రతం

వినాయక చవితి హిందువుల తొలి పండుగగా ప్రాచుర్యం పొందింది. ప్రతి శుభకార్యానికి ముందు గణనాథుని తొలి పూజ చేసే సంప్రదాయం ఉంది. వినాయకుడు భాద్రపద శుద్ధ చవితి నాడు జన్మించాడని, గణాధిపత్యం పొందాడని పురాణ గాథలు చెబుతున్నాయి. గణేశుని కరుణతో అన్ని విధుల సమస్యలు పరిష్కారం పొందుతాయనే నమ్మకం గలదు. వినాయక చవితిని కుల, మత, జాతులకు అతీతంగా జరుపుకోవడం విశేషం.

భారతీయుల అతిముఖ్య పండుగలలో ఇది ఒక పండగ. పాఠ్యశ్రీ, పరమేశ్వరుల కుమారుడైన వినాయకుని పుట్టినరోజునే వినాయక చవితిగా జరుపుకుంటారు. భాద్రపదమాసం శుక్ల చతుర్థి మధ్యాహ్నం శుభ సమయంలో హస్త నక్షత్రం రోజున చవితి ఉత్సవాలు ప్రారంభం అవుతాయి.

పూజా విధానం:

ఇంటి శుభ్రత:

పండుగ నాడు ఉదయమే లేచి ఇంటిని శుభ్రం చేయాలి.
తలంటు స్నానం చేసి ఉతికిన వస్త్రాలు ధరించాలి.

అలంకారం:

మామిడాకుల తోరణాలతో ఇంటిని అలంకరించాలి.
పసుపు రాసిన పీటపై వినాయక విగ్రహాన్ని ఉంచాలి.

పూజ సామగ్రి సిద్ధం:

పత్రి (21 రకాల ఆకులు), పూలు, తమలపాకులు, కొబ్బరికాయ, బెల్లం, అగరవత్తులు, నెయ్యి, నూనె, నైవేద్యంగా ఉండ్రాళ్లు, కుడుములు, పాయసం, మోదకులు సిద్ధం చేసుకోవాలి

పూజా విధానం

శ్లోకం:

‘ఓం దేవీంవాచ మజనయంత దేవాస్తాం విశ్వరూపా: పశవో వదంతి.. సానో మంద్రేష మూర్ధం దుహానాధే నుర్వాగాస్మానుప సుష్టుతైత్తు అయం ముహూర్తస్సుముహూర్తోస్తు’ య శ్శివో నామరూపాభ్యాం యా దేవీ సర్వ మంగళా తయో స్సంస్మరణా త్సుంసాం సర్వతో జయమంగళం’ అని చదువుకోవాలి.

వినాయక ప్రతిమ స్థాపన

అసనంపై వినాయక ప్రతిమను ఉంచి, పాలవెల్లికి పసుపు రాసి, కుంకుమతో బొట్టు పెట్టి విగ్రహం తలపైకి వచ్చేలా దాన్ని వేలాడదీయాలి. దీనిపై పత్రి వేసి నలువైపులా మొక్కజొన్న పొత్తులు, పళ్లతో అలంకరించాలి. ఉండ్రాళ్లు, కుడుములు, పాయసం, గారెలు, పులిహోర, మోదకులు, జిల్లెడుకాయలు మొదలైన పిండివంటలు సిద్ధం

చేసుకోవాలి. రాగి లేదా ఇత్తడి పాత్రను తీసుకుని పసుపు రాసి, అందులో నీళ్లువేసి, పైన తెంకాయ, జాకెట్టు ఉంచి కలశం ఏర్పాటు చేయాలి.

ఆచమనం

ఓం కేశవాయ స్వాహాః, ఓం నారాయణాయ స్వాహాః, ఓం మాధవాయ స్వాహాః అని మూడుసార్లు చేతిలో నీరు వేసుకొని ఆచమనం చేసుకోవాలి.

అనంతరం ఈ కింది శ్లోకాలను ఉచ్చరించాలి.

గోవిందాయ నమః, విష్ణవే నమః, మధుసూదనాయ నమః, త్రివిక్రమాయ నమః, వామనాయ నమః, శ్రీధరాయ నమః, హృషీకేశాయ నమః, పద్మనాభాయ నమః, దామోదరాయ నమః, సంకర్షణాయ నమః, వాసుదేవాయ నమః, ప్రద్యుమ్నాయ నమః, అనిరుద్ధాయ నమః, పురుషోత్తమాయ నమః, అధోక్షజాయ నమః, నారసింహాయ నమః, అచ్యుతాయ నమః, ఉపేంద్రాయ నమః, హరయే నమః, శ్రీకృష్ణాయ నమః, శ్రీకృష్ణ పరబ్రహ్మణే నమః

ఓం శ్రీలక్ష్మీ నారాయణాభ్యోం నమః, ఓం ఉమామహేశ్వరాభ్యోం నమః, ఓం వాణీ హిరణ్యగర్భాభ్యోం నమః, ఓం శచీపురందరాభ్యోం నమః, ఓం అరుంధతీ వశిష్ఠాభ్యోం నమః, ఓం శ్రీ సితారామాభ్యోం నమః, నమస్సర్వేభ్యోం మహాజనేభ్యః అయం ముహూర్త స్సుముహూర్తోస్తు

భూతోచ్ఛాటన: (క్రింది విధముగా చదువుతూ అక్షతలు వెనుక వేసుకొనవలెను.)
ఉత్తిష్ఠంతు భూతపిశాచాః ఏతే భూమి భారకాః ఏతాషామవిరోధేనబ్రహ్మకర్మ సమారభే మంత్రాన్ని చదువుతూ అక్షతలు తలపై నుంచి వెనుక వేసుకోవాలి.

ప్రాణాయామం: ఓం భూః, ఓం భువః, ఓం సువః, ఓం మహాః, ఓం జనః, ఓం తపః, ఓం సత్యం, ఓం తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్ |, |ఓమా పోజ్యోతీరసోమృతం బ్రహ్మభూర్భువస్సువరోమ్

అపవిత్రః పవిత్రోవా సర్వావస్థాంగతోపినా యః స్మరేద్వై విరూపాక్షంస బాహ్యభ్యంతరశ్శుచిః అని నాలుగు దిక్కులా ఉద్ధరనితో నీళ్లు చల్లి శుద్ధిచేయాలి.

శుభముహూర్త ప్రతిపాదన

మమ ఉపాత్త సమస్త దురితక్షయ ద్వారా శ్రీ పరమేశ్వర ప్రీత్యర్థం శుభేశోభనే ముహూర్తే, శ్రీ మహావిష్ణోరాజ్ఞాయా ప్రవర్తమానస్య అద్య బ్రాహ్మణః ద్వితీయపరార్తే, శ్వేతవరాహకల్పే, వైవస్వత మన్వంతరే, కలియుగే, ప్రథమపాదే, జంబూ ద్వీపే, భరతవర్షే, భరతఖండే, మేరోర్షక్షిణదిగ్భాగే, నదీ సమీపే..... (శ్రీ శైలస్య) నివాసిత గృహే అస్మిన్ వర్తమాన

వ్యావహారిక, చాంద్రమానేన శ్రీ... క్రోధి నామ సంవత్సరే, (దక్షిణాయనే), (వర్ష) ఋతౌ, (భాద్రపద) మాసే, (శుక్ల) పక్షే, (చతుర్థ్యాం) తిథి సౌమ్య వాసరే, శుభ నక్షత్రే, శుభయోగే శుభకరణే, ఏవంగుణ విశేషేణ విశిష్టాయాం, శుభతిథౌ శ్రీమాన్..... గోత్ర (కుటుంబ గోత్రం):నామధేయ (వారి పేరు చదువుకోవాలి): ధర్మవత్సీ..... సమేతోహం సకుటుంబస్య క్షేమస్థైర్య విజయ అభయ ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాభి వృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ కామ మోక్ష చతుర్విధ ఫల పురుషార్థ సిద్ధ్యర్థం, పుత్రపౌత్రాభివృద్ధ్యర్థం సకలకార్యేషు సర్వదా దిగ్విజయసిద్ధ్యర్థం, శ్రీ వరసిద్ధి వినాయక దేవతా ముద్దిస్య శ్రీ వరసిద్ధి వినాయక దేవతాపూజాం కరిష్యే అదౌ నిర్విఘ్న పరిసమాప్త్యర్థం శ్రీ మహాగణాధిపతి పూజాం కరిష్యే అంటూ కుడిచేయి ఉంగరం వేలితో నీళ్లు ముట్టుకోవాలి.

గణపతి ధ్యానం

భవసంచిత పాపౌఘ విధ్వంసన విచక్షణమ్ విఘ్నాంధకార భాస్వంతం విఘ్నరాజ మహంభజే ఏకదంతం శూర్పకర్ణం గజవక్త్రం చతుర్బుజం పాశాంకుశధరం దేవమ్ ధ్యాయేత్సిద్ధి వినాయకమ్ ఉత్తమం గణనాథస్య వ్రతం సంవత్సరం శుభం భక్తాభీష్టప్రదం తస్మాత్ ధ్యాయేత్తం విఘ్ననాయకం

ధ్యాయేత్తజాననం దేవం తప్తకాంచనసన్నిభం, చతుర్బుజం మహాకాయం సర్వాభరణ భూషితం.

అవాహన, పూజామంత్రాలు

1. ఆవాహన:

శ్రీ మహా గణాధిపతయే నమః ధ్యాయామి అత్రాగచ్ఛ జగద్వంద్య సురరాజార్చితేశ్వర అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గౌరీగర్భ సముద్భవ ఆవాహయామి:

ఆసనం

మౌక్తికైః పుష్యరాగైశ్చ నానారత్నైర్విరాజితం రత్నసింహాసనంచారు ప్రీత్యర్థం ప్రతి గృహ్యతాం. ఆసనం సమర్పయామి:

ఆర్ఘ్యం

గౌరీపుత్ర నమస్తేస్తు శంకర ప్రియనందన గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం గంధ పుష్పాక్షతైర్మతం. ఆర్ఘ్యం సమర్పయామి:

గజవక్త్ర నమస్తేస్తు సర్వాభీష్ట ప్రదాయక భక్త్యాపాద్యం మయాదత్తం గృహాణ
ద్విరదానన. పాద్యం సమర్పయామి:

ఆచమనీయం,

అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణ వరపూజిత గృహాణాచమనం దేవ, తుభ్యం
దత్తంమయా ప్రభో. ఆచమనీయం సమర్పయామి:

మధుపర్కం

దధిక్షీర సమాయుక్తం ధామద్వాజ్యేన సమన్వితం మధుపర్కం గృహాణేదం
గజవక్త్రం నమోస్తుతే. మధుపర్కం సమర్పయామి:

పంచామృత స్నానం

స్నానం పంచామృతైర్దేవ గృహాణ గణనాయక అనాథనాథ సర్వజ్ఞ గీర్వాణ
గణపూజిత. పంచామృత స్నానం సమర్పయామి:

శుద్ధోదక స్నానం

గంగాదిసర్వతీర్థేభ్యః ఆహృతైరమలిర్ణలైః స్నానం కురుష్వభగవానుమాపుత్ర
నమోస్తుతే. శుద్ధోదక స్నానం సమర్పయామి:

వస్త్రయుగ్మం

రక్తవస్త్రద్వయం చారు దేవయోగ్యంచ మంగళం శుభప్రదం గృహాణత్వం
లంబోదరహరాత్మజ. వస్త్రయుగ్మం సమర్పయామి:

ఉపవీతం

రాజితం బహూసూత్రంచ కాంచనం చో త్తరీయకం గృహాణ సర్వదేవజ్ఞ
భక్తానామిష్టదాయక. ఉపవీతం సమర్పయామి:

గంధం

చంద నాగరు కర్పూర కస్తూరీ కుంకుమాన్వితం విలేపనం సురశ్రేష్ఠ ప్రీత్యర్థం
ప్రతిగృహ్యతాం. గంధాన్ సమర్పయామి:

అక్షతలు

అక్షతాన్ ధవళాన్ దివ్యాన్ శాలీయాంస్తండులాన్ శుభాన్, గృహాణ పరమానంద
ఈశపుత్ర నమోస్తుతే. అక్షతాన్ సమర్పయామి:

పుష్యం

సుగంధాని సుపుష్పాణి జాజీకుంద ముఖానిచ ఏక వింశతి పత్రాణి సంగృహాణ
నమోస్తుతే ||

పుష్పాణి పూజయామి.

ఏకవింశతి పత్ర పూజా విధానం

పత్రాల పేర్లు: మాచీపత్రం, బృహతీపత్రం, బిల్వపత్రం, దుర్వాయుగ్మం,
తులసీపత్రం, అశ్వత్థపత్రం, అర్జునపత్రం, ఇత్యాది.

శ్రీ గణేశ్వరాయ నమః - ఏకవింశతి పత్రాణి పూజయామి.

అథాంగ పూజ

గణేశాయ నమః - పాదౌ పూజయామి
ఏకదంతాయ నమః - గుల్ఫౌ పూజయామి
శూర్పకర్ణాయ నమః - జానునీ పూజయామి
విష్ణురాజాయ నమః - జంఘే పూజయామి
అఖువాహనాయ నమః - ఊరూ పూజయామి
హేరంబాయ నమః - కటిం పూజయామి
లంబోదరాయ నమః - ఉదరం పూజయామి
గణనాథాయ నమః - నాభిం పూజయామి
గణేశాయ నమః - హృదయం పూజయామి
స్థూలకంఠాయ నమః - కంఠం పూజయామి
గజవక్త్రాయ నమః - వక్త్రం పూజయామి
విష్ణుహంత్రి నమః - నేత్రం పూజయామి
శూర్పకర్ణాయ నమః - కర్ణౌ పూజయామి
ఫాలచంద్రాయ నమః - లలాటం పూజయామి
సర్వేశ్వరాయ నమః - శిరః పూజయామి
విష్ణురాజాయ నమః - సర్వాణ్యంగాని పూజయామి

ఏకవింశతి పత్ర పూజా విధానం

సుముఖాయనమః - మాచీపత్రం పూజయామి |
గణాధిపాయ నమః - బృహతీపత్రం పూజయామి |
ఉమాపుత్రాయ నమః - బిల్వపత్రం పూజయామి |
గజాననాయ నమః - దుర్వాయుగ్మం పూజయామి |
హరసూనవేనమః - దత్తూరపత్రం పూజయామి |
లంబోదరాయనమః - బదరీపత్రం పూజయామి |

గుహాగ్రజాయనమః - అపామార్గపత్రం పూజయామి |
 గజకర్ణాయనమః - తులసీపత్రం పూజయామి,
 ఏకదంతాయ నమః - చూతపత్రం పూజయామి,
 వికటాయ నమః - కరవీరపత్రం పూజయామి |
 భిన్నదంతాయ నమః - విష్ణుక్రాంతపత్రం పూజయామి,
 వటవేనమః - దాడిమీపత్రం పూజయామి,
 సర్వేశ్వరాయనమః - దేవదారుపత్రం పూజయామి,
 ఫాలచంద్రాయ నమః - మరువకపత్రం పూజయామి,
 హేరంబాయనమః - సింధువారపత్రం పూజయామి
 శుర్పకర్ణాయనమః - జాజీపత్రం పూజయామి,
 సురాగ్రజాయనమః - గండకీపత్రం పూజయామి,
 ఇభవక్త్రాయనమః - శమీపత్రం పూజయామి,
 వినాయకాయ నమః - అశ్వత్థీపత్రం పూజయామి,
 సురసేవితాయ నమః - అర్జునపత్రం పూజయామి |
 కపిలాయ నమః - అర్కపత్రం పూజయామి |
 శ్రీ గణేశ్వరాయనమః - ఏకవింశతి పత్రాణి పూజయామి.

శ్రీ వినాయక అష్టోత్తర శత నామ పూజా

- ఓం గజాననాయ నమః
- ఓం గణాధ్యక్షాయ నమః
- ఓం విఘ్నరాజాయ నమః
- ఓం వినాయకాయ నమః
- ఓం ద్వైమాతురాయ నమః
- ఓం ద్విముఖాయ నమః
- ఓం ప్రముఖాయ నమః
- ఓం సుముఖాయ నమః
- ఓం కృతినే నమః
- ఓం సుప్రదీప్తాయ నమః
- ఓం సుఖనిధయే నమః
- ఓం సురాధ్యక్షాయ నమః
- ఓం సురారిఘ్నాయ నమః
- ఓం మహాగణపతయే నమః
- ఓం మాన్యాయ నమః
- ఓం మహాకాలాయ నమః
- ఓం మహాబలాయ నమః
- ఓం హేరంబాయ నమః
- ఓం లంబజఠరాయ నమః
- ఓం హయగ్రీవాయ నమః
- ఓం ప్రథమాయ నమః
- ఓం ప్రాజ్ఞాయ నమః
- ఓం ప్రమోదాయ నమః
- ఓం మోదకప్రియాయ నమః
- ఓం విఘ్నకర్త్రే నమః

- ఓం విఘ్నహంత్రే నమః
 ఓం విశ్వనేత్రే నమః
 ఓం విరాట్పతయే నమః
 ఓం శ్రీపతయే నమః
 ఓం వాక్పతయే నమః
 ఓం శృంగారిణే నమః
 ఓం ఆశ్రితవత్సలాయ నమః
 ఓం శివప్రియాయ నమః
 ఓం శీఘ్రకారిణే నమః
 ఓం శాశ్వతాయ నమః
 ఓం బల్యాన్వితాయ నమః
 ఓం బలోద్ధతాయ నమః
 ఓం భక్తనిధయే నమః
 ఓం భావగమ్యాయ నమః
 ఓం భావాత్మజాయ నమః
 ఓం అగ్రగామినే నమః
 ఓం మంత్రకృతే నమః
 ఓం చామీకర ప్రభాయ నమః
 ఓం సర్వాయ నమః
 ఓం సర్వోపాస్యాయ నమః
 ఓం సర్వకర్త్రే నమః
 ఓం సర్వ నేత్రే నమః
 ఓం నర్వసిద్ధిప్రదాయ నమః
 ఓం పంచహస్తాయ నమః
 ఓం పార్వతీనందనాయ నమః
 ఓం ప్రభవే నమః
 ఓం కుమార గురవే నమః
 ఓం కుంజరాసురభంజనాయ నమః
 ఓం కాంతిమతే నమః
 ఓం ధృతిమతే నమః
 ఓం కామినే నమః
 ఓం కపిఞ్జఫలప్రియాయ నమః
 ఓం బ్రహ్మచారిణే నమః
 ఓం బ్రహ్మరూపిణే నమః
 ఓం మహోదరాయ నమః
 ఓం మదోత్కటాయ నమః
 ఓం మహావీరాయ నమః
 ఓం మంత్రిణే నమః
 ఓం మంగళసుస్వరాయ నమః
 ఓం ప్రమదాయ నమః
 ఓం జ్యాయసే నమః
 ఓం యక్షికిన్నరసేవితాయ నమః
 ఓం గంగాసుతాయ నమః

ఓం గణాధీశాయ నమః
 ఓం గంభీరనినదాయ నమః
 ఓం వటవే నమః
 ఓం జ్యోతిషే నమః
 ఓం అక్రాంతపదచిత్రభవే నమః
 ఓం అభీష్టవరదాయ నమః
 ఓం మంగళప్రదాయ నమః
 ఓం అవ్యక్త రూపాయ నమః
 ఓం పురాణపురుషాయ నమః
 ఓం పూష్టే నమః
 ఓం పుష్కరోత్ క్షిప్తహరణాయ నమః ?
 ఓం అగ్రగణ్యాయ నమః
 ఓం అగ్రపూజ్యాయ నమః
 ఓం అపాకృతపరాక్రమాయ నమః
 ఓం సత్యధర్మిణే నమః
 ఓం సఖ్యై నమః
 ఓం సారాయ నమః
 ఓం సరసాంబునిధయే నమః
 ఓం మహేశాయ నమః
 ఓం విశదాంగాయ నమః
 ఓం మణికింకిణీ మేఖలాయ నమః
 ఓం సమస్తదేవతామూర్తయే నమః
 ఓం సహిష్ణవే నమః
 ఓం బ్రహ్మవిద్యాది దానభువే నమః
 ఓం విష్ణువే నమః
 ఓం విష్ణుప్రియాయ నమః
 ఓం భక్తజీవితాయ నమః
 ఓం ఐశ్వర్యకారణాయ నమః
 ఓం సతతౌత్థితాయ నమః
 ఓం విష్వర్ధృశే నమః
 ఓం విశ్వరక్షావిధానకృతే నమః
 ఓం కళ్యాణగురవే నమః
 ఓం ఉన్నతవేషాయ నమః
 ఓం పరజయినే నమః
 ఓం సమస్త జగదాధారాయ నమః
 ఓం సర్వైశ్వర్యప్రదాయ నమః
 ఓం శ్రీ విష్ణుశ్వరాయ నమః
 అగజానన పద్మార్కం గజాననమహర్నిశమ్
 అనేక దంతం భక్తానాం ఏకదంతముపాస్మహే

ధూపమాఘ్రూపయామి

దశాంగం గుగ్గలోపేతం సుగంధం, సుమనోహరం, ఉమాసుత నమస్తుభ్యం గృహాణ
 వరదోభవ.. ధూపమాఘ్రూపయామి

దీపం

సాజ్యం త్రివర్తిసంయుక్తం వహ్నినాద్యోజితం మయా, గృహాణ మంగళం దీపం ఈశపుత్ర
నమోస్తుతే.. దీపందర్శయామి।

నైవేద్యం

సుగంధాసుకృతాంశ్చైవమోదకాన్ ఘృతపాచితాన్, నైవేద్యం గృహ్యాతాంచణముద్ధేః
ప్రకల్పితాన్, భక్ష్యం చ లేహ్యంచ చోష్యం పానీయమేవచ, ఇదం గృహాణ నైవేద్యం
మయాదత్తం వినాయక.. నైవేద్యం సమర్పయామి.

సువర్ణపుష్పం

సచ్చిదానంద విఘ్నేశ పుష్కరాని ధనానిచ, భూమ్యాం స్థితాని భగవాన్ స్వీకురుష్వ
వినాయక.. సువర్ణపుష్పం సమర్పయామి.

తాంబూలం

పూగీఫల సమాయుక్తం నాగవల్లీ దళైర్ముతం, కర్పూర చూర్ణసంయుక్తం తాంబూలం
ప్రతిగృహ్యాతాం.. తాంబూలం సమర్పయామి.

నీరాజనం

ఘృతవర్తి సహా సైశ్చ శకలైస్థితం నీరాజనం మయాదత్తం గృహాణవరదోభవ.. నీరాజనం
సమర్పయామి.

అథ దూర్వాయుగ్మ పూజ..

గణాధిపాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

ఉమాపుత్రాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

అఖువాహనాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

వినాయకాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

ఈశపుత్రాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

సర్వసిద్ధి ప్రదాయకాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

ఏకదంతాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

ఇభవక్త్రాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

మూషిక వాహనాయ నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

కుమారగురవే నమః దూర్వాయుగ్మం పూజయామి.

ఏకదంతైకవదన తథామూషిక వాహనాయ నమః దూర్వాయుగ్గం పూజయామి.

కుమారగురవే తుభ్యం అర్చయామి సుమాంజలిం మంత్రపుష్పం సమర్పయామి.

ప్రార్థన

ప్రదక్షిణం కరిష్యామి సతతం మోదకప్రియ నమస్తే విఘ్ననాశన..

ప్రదక్షిణ నమస్కారాన్ సమర్పయామి,

అర్హ్యం గృహాణ హేరంబ సర్వ భద్ర ప్రదాయక గంధ పుష్పాక్షతైర్యుక్తం పాత్రస్థం
పాపనాశన.. పునరర్హ్యం సమర్పయామి,

ఓం బ్రహ్మవినాయకాయ నమః

నమస్తుభ్యం గణేశాయ నమస్తే విఘ్ననాశన,
ఈప్సితంమే వరం దేహి వరత్రచ పరాంగతిమ్.

వినాయక నమస్తుభ్యం సంతతం మోదక ప్రియ..
నిర్విఘ్నం కురుమే దేవ సర్వ కార్యేషు సర్వదా.

పార్వతీ పుత్రా, లోకత్రయీస్తోత్ర, సత్సుణ్య చరిత్ర, సర్వార్థసంపత్ప్రదా!
ప్రత్యభ్యసంపూజితా! నిన్ను విద్యాలయంబందు విద్యార్థిసంఘంబులో మేము సద్భక్తితో
స్థాపనం జేసియున్నార మీవేళ నీవద్ద బద్ధాంజలియుక్తమౌ ముద్రలందాల్చి
సప్తాహపర్యంత మాపైన రెన్నాళ్లు నిత్యంబు వేళాద్యయంబందు శ్రద్ధాధ్యతంబూని
పూజించగా నిల్చియున్నార మోదేవ! మున్నుండుగా నాచతుర్థిన్ సుకల్పోక్తరీతిన్
విశేషంబులైనట్టి ప్రతాదిసామగ్రినిం దెచ్చి, టెంకాయలున్ పుష్పముల్, మాలలున్,
ధూపముల్, దీపముల్ గూర్చి, సత్పూజలం జేసి, యుండ్రాళ్లు, వడ్డప్పు, బెల్లంబు,
పండ్లప్పముల్, గారెలున్, బూరెలున్ దెచ్చి రుచ్యంబుగా నీకు నైవేద్యముల్ చూపి,
విఘ్నేశ్వరోత్పత్తియు న్నాశ్యమంతాఖ్యమై యొప్పు నాఖ్యానమున్ శ్రద్ధతో
నేకచిత్తంబునుంబూని చెప్పించుకొన్నాము, మంత్రోక్తరీతిన్ సుపుష్పంబు
లందించియున్నాము, ఛత్రాదులున్, చామరంబుల్,
సుగీతంబులున్నీకెయర్పించియున్నార మోదేవ! యాదీక్షలో నిత్య మీరీతి
సూర్యోదయంబందు, సాయాహ్నకాలంబునన్ నిన్నె యర్పించుచున్నాము,
పూజావిధానంబు, మంత్రంబులం నేర్వలేమైతి అత్యుత్తమంబైన సద్వాక్య సంపత్తి
యింతేనియున్ లేని యజ్ఞాన మందున్న మేమిచ్చటన్ జేయుచున్నట్టి
పూజాదిసర్వోపచారంబులం స్వీకరించంగ నిన్వేడుచున్నాము, మాపైన
కారుణ్యముంజూపుమా, యజ్ఞానమున్ ద్రుంచుమా, దోషముల్ సైచి,
సద్విద్యలందించుమా, ధాత్రిలో మాకు సద్బుద్ధి, విజ్ఞానసంపత్తి, సత్కీర్తి,
యారోగ్యభాగ్యంబు, సత్త్వంబు, సన్మార్గసంచారధైర్యంబు, సత్ప్రతాపాదీప్తితోడన్ జయం
బెల్లకాలంబులం గూర్చి, సత్సౌరులం జేయుమా, దేశభక్తిన్ సదానిల్చి విద్యాభివృద్ధిన్
ప్రసాదించి మమ్మున్ వివేకాఢ్యులం జేయుమా, దేవదేవా! మహాకాయ! లంబోదరా!
ఏకదంతా! గజాస్యా! సదావిఘ్ననాశా!మహేశాత్మజాతా! ప్రభూ! నాగయజ్ఞోపవీతా!

భవానీతనూజా! త్రిలోకైకనాథా! సదామందహాసా! సురేంద్రా! గజేంద్రాననా! శూర్పకర్ణా!
నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమః

శ్రీ వినాయక వ్రత కథ

వినాయక వ్రత కథ చదివేవారు, పూజలో కూర్చునేవారు ముందు చేతిలో కొద్దిగా అక్షింతలు వేసుకోవాలి. కథ పూర్తయిన తర్వాత వాటిని తమ శిరస్సుపై ఉంచుకోవాలి. పూర్వం చంద్ర వంశానికి చెందిన ధర్మరాజు దాయాదులతో మాయాజూదం వల్ల రాజ్యాన్ని, పోగొట్టుకుని.. భార్య, సోదరులతో వనవాసం చేస్తూ ఒకనాడు నైమిశారణ్యానికి చేరుకున్నాడు. అక్కడ శౌనకాది రుషులకు అనేక పురాణ రహస్యాలను బోధిస్తున్న సూతమహామునిని దర్శించి.. తనకు తిరిగి రాజ్యం పొందే మార్గం, వ్రతం ఏదైనా ఉంటే చెప్పమని ధర్మరాజు వేడుకున్నాడు. అంతట ఆ సూతమహర్షి.. శకల శుభాలను ఒసగే వినాయక చవితి వ్రతం గురించి వివరించారు. విఘ్నేశ్వరోత్పత్తి, చంద్రదర్శన దోషహరణం, శాపమోక్షం గురించి ఆ మహాముని ఇలా చెప్పసాగేను. గజాసురుడనే రాక్షసుడు తన తపస్సుచే పరమేశ్వరుణ్ణి మెప్పించి.. తనను ఎవరూ వధించజాలని శక్తిని ప్రసాదించమని కోరాడు. ఆపై శివుడు తన ఉదరమునందే నివసించాలని కోరడంతో అందుకు శివుడు అతడి కుక్షియందు బందీ అయినాడు. దీంతో అసరుడు అతడు అజేయుడైనాడు.

తన భర్తకు కలిగిన ఈ స్థితి పార్వతీ దేవికి చాలా దుఃఖితురాలైంది.. దీంతో జగన్నాథ వైకుంఠానికి వెళ్లి విష్ణువును తన భర్తను విడిపించు ఉపాయం చెప్పమని కోరింది. విష్ణువు గంగిరెడ్డుల వేషం ధరించి.. నందీశ్వరుని గంగిరెడ్డుగా వెంట తీసుకొని వెళ్లినాడు. గంగిరెడ్డును ఆడించి గజాసరుణ్ణి మెప్పించాడు ఈ ఆనందంలో 'ఏమి కావాలో కోరుకో' అని గజాసరుడు అనగా.. అదే సమయం కోసం ఎదురుచూస్తోన్న శ్రీమన్నారాయణుడు.. నీ ఉదరమందున్న శివుణ్ణి తమ వశం చేయమని అడిగాడు. తనకు అంత్యకాలము దాపురించినదని గుర్తించిన రాక్షసుడు ఆడిన మాట తప్పకుండా కుక్షియందున్న శివుని ఉద్దేశించి 'ప్రభూ శ్రీహరి ప్రభావంతో నా జీవితం ముగియుచున్నది.. ప్రాణం విడిచిన తర్వాత నా శిరస్సు త్రిలోకపూజితమగునట్లు.. నా చర్మమును నిరంతరము నీవు ధరించునట్లు అనుగ్రహించవలసింది అని ప్రార్థించి తన శరీరమును నందీశ్వరుని వశము చేశాడు. నందీశ్వరుడు ఉదరమును చీల్చి శివునికి విముక్తి కల్పించాడు. శివుడు గజాసురుని శిరస్సు, చర్మం తీసుకొని స్వస్థానోన్ముఖుడైనాడు.

తన భక్తుడైన గజాసురుని కోరిక మేరకు అతడి ఉదరంలో ఉన్న పరమేశ్వరుని శ్రీమహావిష్ణువు విముక్తి కల్పించడంతో భర్త రాకకు పార్వతి కైలాసంలో ఎదురుచూస్తోంది. శివుడి కోసం ఎదురు చూస్తూ స్నానానికి సిద్ధమైంది. స్నానానికి వెళుతూ దేహానికి నలుగుపిండిని అడ్డుకుంది. పరధ్యానంలో ఆ పిండితోనే ఓ ప్రతిమను తయారుచేసింది. చూడముచ్చటైన ఆ బాలుడికి తండ్రి ఉపదేశించిన మంత్ర సాయంతో పార్వతి ప్రాణం ప్రతిష్ఠ చేసింది.

దివ్య సుందరమైన ఆ బాలుని వాకిట కాపలా ఉంచి తాను స్నానానికి వెళ్లింది. అంతలో అక్కడికి వచ్చిన శివుడిని ఆ బాలుడు అడ్డుకున్నాడు. ఆగ్రహవేశాలకు లోనైన రుద్రుడు....ఆ బాలుడి శిరస్సును తన త్రిశూలంతో ఖండించాడు. ఆ శబ్దానికి బయటికి వచ్చిన పార్వతీ దేవి, జరిగిన ఘోరం చూసి కన్నీళ్లు పెట్టుకుంది. దీంతో శివుడు...గజముఖుడి శిరస్సును తెప్పించి ఆ బాలుడికి అతికించి ప్రాణం పోసి గజాననుడు అనే నామకరణం చేశాడు.

సర్వవిఘ్నాలకు ఒక అధిపతిని నియమించమని దేవతలు, మునులు, మానవులు పరమశివుని కోరతారు. ఈ విషయంలో గణపతి, కుమారస్వామి ఎవరిని నియమించాలని ఆలోచించిన పరమేశ్వరుడు.. ముల్లోకాలలోని పవిత్ర నదులన్నింటిలో స్నానం చేసి ఎవరు ముందుగా తన వద్దకు వస్తారో వారికే ఆ అధిపత్యం లభిస్తుందని చెబుతాడు. దీంతో కుమారస్వామి తన నెమలివాహనంపై రువ్వన ఎగిరిపోగా.. వినాయకుడు మాత్రం తన ఎలుక వాహనంతో ముందుకు కదలేడు. దీంతో నారాయణ మంత్రం జపిస్తూ తల్లిదండ్రుల చుట్టూ ప్రదక్షిణ చేస్తాడు. ఆ మంత్ర ప్రభావంతో ప్రతి తీర్థంలోనూ కుమారస్వామి కంటే ముందే వినాయకుడు ప్రత్యక్షమవుతాడు. ఆవిధంగా మూడు కోట్ల నదుల్లో వినాయకుడే ముందుగా స్నానమాచరించడం చూసిన కుమారస్వామి కైలాసానికి వెళ్లి, మహిమాన్వితుడైన అన్నగారికే అధిపత్యం ఇవ్వమని తండ్రిని కోరతాడు. ఆ విధంగా వినాయకుడు విఘ్నాలకు అధిపతి అవుతాడు.

గణేశుడి శక్తి సామర్థ్యాలను పరిశీలించి భాద్రపద శుద్ధ చవితి నాడు గణాధిపత్యం కట్టబెట్టాడు. ఆ రోజున తనకు భక్తితో సమర్పించిన ఉండ్రాళ్లు, కుడుములు, పిండివంటలు, పండ్లను సుష్టిగా తిన్న వినాయకుడి నడవటానికి ఇబ్బందిపడుతూ కైలాసం చేరుకున్నాడు. శివుని శిరస్సుపై ఉన్న చంద్రుడు.. గణనాథుని అవస్థలు చూసి ఫక్కున నవ్వాడు. రాజదృష్టి సోకితే రాళ్లు కూడా నుజ్జవుతాయి.. విఘ్ననాథుని ఉదరం పగిలి అందులోని ఉండ్రాళ్లు, కుడుములు బయటకు వచ్చి అచేతనుడయ్యాడు. దీంతో ఆగ్రహించిన పార్వతి దేవి.. పాపాత్ముడా నీ దృష్టిసోకి నా కుమారుడు అచేతనంగా పడివున్నాడు.. కాబట్టి నిన్ను చూసివారు పాపాత్ములై నీలాపనిందలు పొందుదురు గాక అని శపించింది. పార్వతీదేవి చంద్రుని శపించిన సమయంలో సప్తఋషులు భార్యలతో కలసి యజ్ఞం చేస్తూ, అగ్నిదేవునికి ప్రదక్షిణం చేస్తున్నారు. అగ్నిదేవుడికి ఋషిపత్నుల మీద మోహం కలిగింది. కోరిక తీరక, శపిస్తారేమో అనే భయంతో అగ్ని క్షీణింపసాగాడు. భర్త కోరిక తెలుసుకున్న స్వాహాదేవి ఋషి పత్నుల రూపంలో అగ్నిదేవుడిని చేరింది. అగ్నిదేవునితో ఉన్నది తమ భార్యలేనని భ్రమపడిన సప్తఋషులు, వారిని విడిచిపెట్టారు. శాపగ్రస్తుడైన చంద్రుని చూడటం వలనే ఋషుల భార్యలు నీలాపనిందలకు గురయ్యారని దేవతలు గ్రహించారు. వీరందరూ బ్రహ్మదేవునితో కలసి

కైలాసానికి వెళ్లారు. మరణించిన విఘ్నేశ్వరుడిని బ్రహ్మదేవుడు తిరిగి బతికించాడు. తర్వాత పార్వతీదేవితో 'అమ్మా నీవు చంద్రునికి ఇచ్చిన శాపం వలన ఆపద కలిగింది. కావున శాపాన్ని ఉపసంహరించుకో' అని కోరాడు. అప్పుడు పార్వతీదేవి 'ఏ రోజున చంద్రుడు విఘ్నేశ్వరుడిని చూసి నవ్వాడో ఆ రోజు చంద్రుణ్ణి చూడకూడదు' అని శాపాన్ని సవరించింది. ఆ రోజునుంచి అందరూ భాద్రపద శుద్ధ చవితి నాడు చంద్రుణ్ణి చూడకుండా జాగ్రత్తగా ఉండి, సుఖంగా ఉన్నారు. ఇలా కొంతకాలం గడిచింది.

ద్వాపరయుగంలో ద్వారకలో నివాసం ఉన్న శ్రీకృష్ణుడిని ఓ నారద మహర్షి కలిశాడు. కాసేపు పిచ్చాపాటి మాట్లాడక 'స్వామీ! ఈ రోజు వినాయక చవితి. పార్వతి శాపం కారణంగా చంద్రుని చూడకూడదు. నేను వెళ్ళాను' అని కృష్ణుడికి చెప్పి నారదుడు వెళ్ళిపోయాడు. ఆ రోజు రాత్రి ఎవ్వరూ చంద్రుణ్ణి చూడకూడదని పట్టణంలో శ్రీకృష్ణుడు చాటింపు వేయించాడు. శ్రీకృష్ణుడికి పాలంటే ఇష్టం. ఆ రోజు రాత్రి శ్రీకృష్ణుడు ఆవు పాలను తాగుతుండగా పాత్రలోని పాలలో చవితి చంద్రుడి ప్రతిబింబాన్ని చూశాడు. దాంతో తనకెలాంటి అపనింద వస్తుందో అని చింతించాడు. కొన్ని రోజులు గడిచాయి. సత్రాజిత్తు సూర్యుని వరంతో శమంతకమణిని సంపాదించాడు. రోజుకు పది బారువుల బంగారాన్ని ఇచ్చే ఆ మణిని తీసుకుని ద్వారకకు వెళ్ళాడు. శ్రీకృష్ణుడు సత్రాజిత్తుకు అతిథి మర్యాదలు చేసి ఆ మణిని తనకు ఇవ్వమని కోరాడు. అందుకు సత్రాజిత్తు ఒప్పుకోలేదు. తర్వాత ఒక రోజు సత్రాజిత్తు తమ్ముడు ప్రసేనుడు శమంతకమణిని మెడలో వేసుకుని అడవికి వేటకు వెళ్ళాడు. అడవిలో ఒక సింహం ఆ మణిని చూసి మాంసం ముక్క అనుకుని ప్రసేనుణ్ణి చంపింది. మణిని నోట కరచుకుని పోతూన్న సింహాన్ని జాంబవంతుడు చంపాడు.

శమంతకమణిని కొండగుహలో ఉన్న తన కూతురు జాంబవతికి ఆట వస్తువుగా ఇచ్చాడు. మరుసటి రోజు సత్రాజిత్తు తమ్ముడి మరణవార్త విన్నాడు. శ్రీకృష్ణుడే తన తమ్ముడిని చంపి శమంతకమణిని అపహరించాడని నిందించాడు. శ్రీకృష్ణుడు అది విన్నాడు. భాద్రపద శుద్ధ చవితి రోజు చంద్రుని బింబాన్ని చూసిన దోషంవల్ల తన మీద నింద పడిందనుకున్నాడు. శమంతకమణిని వెదుకుతూ అడవికి వెళ్ళాడు. ఒక చోట ప్రసేనుడి శవం కనిపించింది. అక్కడి నుంచి సింహం అడుగులు కనిపించాయి. వెదుకుతూ వెళ్ళి ఒక పర్వత గుహలోకి ప్రవేశించాడు. అందులో ఉన్న ఉయ్యాలకు కట్టిన మణిని చూసి, దానిని తీసుకుని బయటకు రాసాగాడు. వెంటనే జాంబవతి పెద్దగా ఏడ్వసాగింది. కూతురి ఏడుపు విని జాంబవంతుడు కోపంతో శ్రీకృష్ణుడిపై యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. వారిద్దరి మధ్య ఇరవై ఎనిమిది రోజులు యుద్ధం జరిగింది. జాంబవంతుని శక్తి తగ్గిపోయింది. తనతో యుద్ధం చేస్తున్నవాడు శ్రీరామచంద్రుడని తెలుసుకున్నాడు. త్రేతాయుగంలో జాంబవంతుడు శ్రీరాముడితో యుద్ధం చేయాలని కోరాడు. ఆ కోరికను ఇప్పుడు శ్రీకృష్ణుని రూపంలో వచ్చి తీర్చాడని గ్రహించాడు. శ్రీకృష్ణుడికి నమస్కరించి శమంతకమణితో పాటు తన కుమార్తె జాంబవతిని కూడా ఆయనకు సమర్పించాడు. శ్రీకృష్ణుడు శమంతకమణిని తెచ్చి సత్రాజిత్తుకు ఇచ్చాడు. నిజం తెలుసుకున్న సత్రాజిత్తు తనను క్షమించమని శ్రీకృష్ణుడిని వేడుకున్నాడు. తన కుమార్తె సత్యభామను

ఇచ్చి వివాహం జరిపించాడు. శమంతకమణిని కూడా శ్రీకృష్ణుడికి ఇచ్చాడు.

ఆ సమయంలో అక్కడకు వచ్చిన మునులు శ్రీకృష్ణుడితో 'మీరు సమర్థులు కనుక మీపై పడిన నిందను పోగొట్టుకోగలిగారు. మావంటి వారికి ఏది గతి?' అన్నారు. 'భాద్రపద శుద్ధ చవితినాడు యథావిధిగా వినాయకుని పూజించి ఈ శమంత కోపాఖ్యానాన్ని విని అక్షతలు తలపై వేసుకున్న వారికి, ఆరోజు చంద్ర దర్శనం అయినా కూడా అపనిందలు కలగవు' అని శ్రీకృష్ణుడు చెప్పాడు. ఆ నాటి నుంచి ప్రతి సంవత్సరం భాద్రపద శుద్ధ చవితి రోజు దేవతలు, మహర్షులు, మనుషులు తమ శక్తికి తగినట్లుగా గణపతిని పూజించి తమ కోరికలు తీర్చుకుంటున్నారు. ఈ కథను చదివి గాని, విని గాని తలపై అక్షతలను వేసుకొని వినాయక వ్రతాన్ని ముగించాలి. చివరగా వినాయకుని ఎదుట వీలైనన్ని గుంజీలు తీసి, సాష్టాంగ నమస్కారాలు చేయాలి.

కథ పూర్తయిన తర్వాత స్వామికి మంగళహారతులు ఇవ్వాలి... అనంతరం ఉద్వాసన మంత్రం చెప్పుకోవాలి.

ఉద్వాసన

.ఓం యజ్ఞేన యజ్ఞ మయజంత దేవాః

తాని ధర్మాణి ప్రధమాన్యాసన్!

తే హ నాకం మహిమానః సజంతే

యత్ర పూర్వే సాధ్యాః సంతి దేవాః

శ్రీ సిద్ధిబుద్ధి సమేత సిద్ధి వినాయకస్వామిన్ యథాస్థాన ముద్వాసయామి ఈ మంత్రం

చెబుతూ ఉద్వాసన చెప్పాలి. (వినాయక చవితి రోజునే విగ్రహం నిమజ్జనం చేయాలంటే

పూజ పూర్తయిన తర్వాత ఉద్వాసన చెప్పొచ్చు.. లేదంటే ఏ రోజు విగ్రహం నిమజ్జనం

చేస్తారో అప్పుడు మాత్రమే ఉద్వాసన చెప్పాలి)